

Sygn. akt II AKa 3/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 07 marca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA – Marzanna A. Piekarska - Drązek

Sędziowie: SA – Dorota Tyrała

SA – Jarosław Góral /spr./

Protokolant: sekr. sąd. – Piotr Grodecki

przy udziale Prokuratora Hanny Gorajskiej - Majewskiej

po rozpoznaniu w dniu 07 marca 2016 r.

sprawy A. U. urodzonego (...) w miejscowości S. – R. (...), syna M. i K. z d. K.

oskarżonego o czyn z 280 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i inne

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie

z dnia 19 października 2015 r.

sygn. akt V K 37/15

utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. P. Kancelaria Adwokacka w W. kwotę 1200 /jeden tysiąc dwieście/ zł za obronę A. U. świadczoną z urzędu przed Sądem Apelacyjnym; zwalnia A. U. od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając nimi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Prokurator oskarżył A. U. o to, że:

I. w dniu 13 marca 2014 r. w hotelu (...) przy ul. (...) w W. w pokoju oznaczonym numerem (...), dokonał kradzieży mienia w postaci pieniędzy w kwocie 300 zł, dwóch kart bankomatowych (...) oraz banku(...) oraz telefonu m-ki H. W. o nr (...) o wartości 400 zł należącego do R. K., a także telefonu m-ki (...) o nr (...) o wartości 656,72 zł, znajdującego się w posiadaniu pokrzywdzonej, a stanowiącego własność Urzędu Transportu Kolejowego w W., po uprzednim użyciu przemocy wobec R. K. polegającej na popchnięciu jej, przewróceniu na łóżko, przytrzymywaniu, a także zadawaniu uderzeń dłońią w twarz i brzuch pokrzywdzonej, wskutek czego wyżej wymieniona doznała zasinienia lewego oczodołu oraz uszkodzeń naskórka na nadgarstkach które to obrażenia powodowały naruszenie czynności narządów ciała i rozstrój zdrowia na okres do 7 dni, a następnie skrepował pokrzywdzoną taśmą samoprzylepną w sposób uniemożliwiający jej mówienie i swobodne poruszanie się, przy czym czynu tego dopuścił się w okresie 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim z dnia 23 września 2010 r. sygn. akt II K 443/10 za umyślne przestępstwo podobne,

tj. o czyn z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

II. w dniu 13 marca 2014 r. przy (...) w W., działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, przy użyciu kart bankomatowych (...) oraz banku (...), skradzionych wcześniej R. K., dokonał kradzieży pieniędzy w łącznej kwocie 7.500 zł na jej szkodę, włamując się do bankomatów, po uprzednim pokonaniu ich elektronicznych zabezpieczeń w postaci podania kodów autoryzacyjnych (...), przypisanych do ww. kart płatniczych, w ten sposób, że:

- przy użyciu karty mBanku, w czterech transakcjach, wypłacił kolejno 2.000 zł, 1.000 zł, 1.000 zł i 500 zł,
- przy użyciu karty banku (...) w dwóch transakcjach, wypłacił kolejno 2.000 zł i 1.000 zł,

przy czym czynu tego dopuścił się w okresie 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim z dnia 23 września 2010 r. sygn. akt II K 443/10 za umyślne przestępstwo podobne, ***tj. o czyn z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,***

III. w dniu 15 marca 2014 r. w N. woj. (...) przy ul. (...), w lombardzie należącym do firmy (...) s.c., działając z góry powziętym zamiarem w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadził w błąd pracownika lombardu co do własności telefonów komórkowych H. W. o nr (...) i telefonu marki (...) o nr (...) w ten sposób, że podpisując umowę pożyczki gotówkowej w kwocie 150 złotych oświadczył że stanowiące zabezpieczenie pożyczki telefony komórkowe (...)i Samsung (...) są jego własnością, podczas gdy pochodziły one z przestępstwa rozboju dokonanego w dniu 13.03.2014r. na osobie R. K., czym doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w łącznej kwocie 340 złotych (...) s.c., przy czym czynu tego dopuścił się w okresie 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim z dnia 23 września 2010 r. sygn. akt II K 443/10 za umyślne przestępstwo podobne

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

IV. w dniu 18 marca 2014 r. przy ul. (...) w N., woj. (...), usiłował dokonać kradzieży mienia znajdującego się wewnątrz sejfów umieszczonego w lombardzie należącym do firmy (...) s.c. w postaci pieniędzy w kwocie 5485,25 zł, 180 Euro, 1019 dolarów amerykańskich, 200 franków szwajcarskich, 620 funtów brytyjskich, 50 dolarów kanadyjskich, 18 euro bilonu, 60 koron szwedzkich oraz wyrobów jubilerskich o łącznej wartości 39.812 zł, posługując się w trakcie tego zdarzenia nożem i używając przemocy wobec pracownicy tej placówki K. D. polegającej na popchnięciu jej i chwyceniu ramieniem za szyję, a następnie zadaniu jej kilku uderzeń pięścią w twarz i tułów oraz kopnięciu w okolicę żeber, jednak zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na postawę pokrzywdzonej, która uruchomiła alarm antynapadowy, zmuszając go do ucieczki, przy czym czynu tego dopuścił się w okresie 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim z dnia 23 września 2010 r. sygn. akt II K 443/10 za umyślne przestępstwo podobne,

tj. o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 19 października 2015 r. sygn. akt V K 37/15
Sąd Okręgowy w Warszawie:

I. oskarżonego A. U. uznał za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów i za to za czyn opisany w pkt. I-szym na mocy art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. skazał go, zaś na mocy art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności, za czyn opisany w pkt. II-gim na mocy art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. skazał go, zaś na mocy art. 279 § 1 k.k. wymierzył mu karę 3 (trzech) lat pozbawienia wolności, za czyn opisany w pkt. III-cim na mocy art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 §

1 k.k. skazał go, zaś na mocy art. 286 § 1 k.k. wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności, za czyn opisany w pkt. IV-tym na mocy art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1

k.k. skazał go, zaś na mocy art. 14 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k. wymierzył mu karę 6 (sześciu) lat pozbawienia wolności;

II. na mocy art. 85 § 1 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. połączył oskarżonemu A. U. wyżej wymierzone kary pozbawienia wolności i wymierzył mu jedną karę łączną 12 (dwunastu) lat pozbawienia wolności;

III. na mocy art. 46 § 1 k.k. orzekł środek karny w postaci częściowego naprawienia szkody poprzez zapłatę przez oskarżonego A. U. na rzecz pokrzywdzonej Spółki (...) s.c. kwoty 150 (stu pięćdziesięciu) złotych;

IV. na mocy art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonemu A. U. na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 19 marca 2014 roku do dnia 17 czerwca 2015 roku i orzekł o dowodach rzeczowych;

V. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata P. C. Kancelaria Adwokacka w W. (...)-(...) W. ul. (...) kwotę 1.697 złotych 40 groszy w tym stawkę 23 % podatku od towarów i usług, tytułem obrony z urzędu oskarżonego A. U.;

VI. zwolnił oskarżonego A. U. z opłat i pozostałych kosztów procesu i przejął je na rachunek Skarbu Państwa.

Powyższy wyrok zaskarżył **obrońca** oskarżonego.

Na podstawie art. 438 § 1 pkt 2 k.p.k. powyższemu rozstrzygnięciu zarzucił obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 72 § 1 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. poprzez przyznanie oskarżonemu bezpłatnej pomocy tłumacza języka rosyjskiego podczas gdy oskarżony A. U. włada jedynie językiem (...), nie włada natomiast językiem (...) ani językiem (...) w stopniu umożliwiającym zrozumienie treści czynności procesowych co skutkowało ograniczeniem oskarżonemu możliwości obrony zarówno w trakcie postępowania przygotowawczego jak i postępowania przed Sądem I Instancji.

Na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. wnosił o uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I Instancji.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Apelacja wniesiona przez obrońcę, nie zasługiwała na uwzględnienie, gdyż nie potwierdził się zarzut obrazy przepisów postępowania, a konkretnie art. 6 k.p.k. oraz art. 72 § 1 k.p.k., mogącej wywrzeć wpływ na treść orzeczenia.

Skarżący nie kwestionował poczynionych w postępowaniu pierwszo instancyjnym ustaleń. Nie zarzucił również dopuszczenia się przez Sąd Okręgowy obrazy takich przepisów postępowania, które mogły wywrzeć wpływ na poczynione ustalenia i tym samym na treść wyroku. Sąd odwoławczy stwierdza, iż materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, w tym wyjaśnienia samego oskarżonego, ma wymowę jednoznaczną i zapewnia możliwości ustalenia na jego podstawie zaistnienia prawdziwych faktów głównych. Analiza przebiegu postępowania nie wykazała zaistnienia sytuacji, w której brak tłumacza języka (...)wywołałby negatywne skutki dla obrony A. U.. Na wystąpienie takich konkretnych okoliczności, w których oskarżony nie zrozumiał treści czynności procesowych nie wskazuje ani skarga odwoławcza, ani sam oskarżony, władający w przekonaniu Sądu tak językiem(...), jak i (...). To ustalenie Sąd odwoławczy poczynił na podstawie bezpośredniego kontaktu z A. U..

Oczywiste jest i to, że przepis art. 72 § 1 k.p.k. nie wskazuje na kryteria pomocne w ocenie wystarczalności znajomości języka. Przedstawiciele doktryny są w zasadzie zgodni, iż art. 72 § 1 k.p.k. ma zastosowanie również wtedy, gdy oskarżony wprawdzie w pewnym stopniu zna język polski, jednak nie jest to wystarczające do prowadzenia samodzielnej obrony. Zgodzić się też należy z tymi przedstawicielami nauki prawa, którzy słusznie uznają za zbyt

daleko idący pogląd, że na gruncie art. 72 § 1 k.p.k. znaczenie ma to, czy oskarżony rozumie i włada językiem sądowym, czyli językiem, którym posługują się funkcjonariusze aparatu ścigania i który używany jest w sądzie, a więc że nie chodzi tu o każdą nieznaną języka, ale o nieznaną w pewnym stopniu kwalifikowaną, ponieważ dla zrozumienia sensu czynności procesowych i ich znaczenia dla sytuacji prawnej oskarżonego nie wystarcza potoczna znajomość języka (zob. wyr. SA w Gdańsku z 30.11.2011 r., II AKa 349/11, POSAG 2012, nr 1, s. 136 z częściowo krytyczną glosą M. Fingasa, Palestra 2013, z. 1–2). Taka bowiem sytuacja /nieznajomość języka fachowego/ dotyczy również obywateli (...) mających prawo do korzystania z pomocy osoby rozumiejącej ów język. Taką właśnie pomoc obrońcy uzyskał w niniejszej sprawie A. U..

Zarzut obraży art. 72 par 1 k.k., w ocenie Sądu Apelacyjnego ma zatem charakter jedynie formalny a jego podniesienie nie znajduje w realiach sprawy jakiegokolwiek przełożenia na zaistnienie skutków obligujących Sąd Odwoławczy do reakcji wskazanej w skardze odwoławczej. A. U. przebywa na terytorium P. od 2008 r. Posługuje się swobodnie językiem polskim rozumiejąc złożoność swojej pozycji procesowej i zachowując zdolność do podjęcia logicznej komunikacji z organami procesowymi w sposób umożliwiający mu obronę. O słuszności takiego przekonania utwierdza przebieg postępowania przed Sądem Apelacyjnym. Z wyjaśnień oskarżonego jednoznacznie wynikało, że powodem wszczęcia akcji odwoławczej było „złamanie obietnicy przez prokuratora” i skazanie go na karę wyższą od uzgodnionej z oskarżycielem. Czytelna komunikacja z Sądem drugiej instancji zakończyła się po odczytaniu wyroku. Na pytanie czy zrozumiał treść wyroku oskarżony zaprzeczył przypominając, że jest cudzoziemcem. Takie formalne jedynie zaprzeczenie stanowiło, w realiach sprawy, kontynuację przyjętej po wydaniu pierwszego wyroku linii obrony.

Reasumując, gwarancyjna norma art. 72 § 1 k.p.k. zapewnia oskarżonemu bezpłatną pomoc tłumacza jeżeli nie włada on w wystarczającym stopniu językiem(...). Pojęcie niewładania językiem(...) nie może być oczywiście zawężone do całkowitej nieznaności języka przez osobę przesłuchiwaną, lecz objąć powinno także sytuację, gdy osoba ta bądź nie rozumie w stopniu dostatecznym zadawanych jej pytań, bądź na tle słabej znajomości języka (...) nie może sformułować myśli odtwarzających przebieg zdarzeń stanowiących przedmiot przesłuchania (wyr. SN z 22.4.1970 r., III KR 45/70, OSNKW 1970, nr 11, poz. 150). Chodzi tu o sytuację, gdy oskarżony nie może pojąć znaczenia i sensu dokonywanych czynności procesowych albo nie ma możliwości wysłowienia się w języku (...). Taką obawę zniwelowało wyznaczenie tłumacza języka (...), który, jak dowodzą protokoły zawarte w aktach z tego obowiązku wywiązał się w sposób należyty, przy aktywnej pomocy wyznaczonego z urzędu obrońcy. Ich treść uprawnia również do konstatacji, że oskarżony taką rozumną komunikacją z organami procesowymi zachował na całym etapie postępowania karnego. Wobec powyższego ogólne jedynie zaakcentowanie nieznaności również języka(...) nie jest wystarczające do przyznania racji tezie skargi odwoławczej. Apelacja nie wskazuje konkretnej sytuacji, w której przydzielony tłumacz nie podolał w czytelnym przekazaniu informacji mającej znaczenie dla obrony oskarżonego. Można przyjąć, że jedynie z ostrożności procesowej prokurator uznał, że zaistniały warunki przewidziane w art. 72 § 1 k.p.k. i przydzielił oskarżonemu tłumacza z języka (...), który nie sygnalizował również **konkretnych** trudności w komunikacji z A. U.. Na takowe, czyli **precyzyjnie zdefiniowane przeszkody w prowadzeniu racjonalnej obrony**, nie wskazywał również w trakcie postępowania sam oskarżony.

Materiał niniejszej sprawy jednoznacznie wskazuje, że zarówno w postępowaniu przygotowawczym jak i sądowym A. U. miał zapewnione warunki do obrony zarówno w znaczeniu formalnym jak i materialnym.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku.